

Џёнтёрү Ялавё

Муркаш район хаҗачё

1944 җулхи җу уйахён 5-мёшёнченпе тухать

86 (7940) №

* Шамат кун, 2011 җулхи октябрь (юпа) уйахён 29-мёшё *

Хакё ирёлё

Пенсире пулсан та руль умёнче

Ыран – Автомобилист кунё

Эсир сән ўкерчёкре куракан Михаил Семенович Ишаков Кашмаш ялёнчен. Хайён ёҗ ёмёрне вёл руль умёнчех ирттернё тесен те тёрёсех. 1964 җулта җартан таврансан Муркашри юсава техника предприятийёнге сур җула яхён водителёте ёҗленё хыҗҗан хайён професийёпех районти тёл больницяна куҗна та мён пенсие тухичченёх – 2002 җулччен – кунта вай хуня.

Пенсионер хайён җулёсене пэхмасарах халё те автомашина рульне аларан вёҗертме шутламасть, «Свобода» пёрлешёллё хуҗалёхра тараҗать. Обществёлла вольах-чёрлех валли апат хатёрленё чухне те, вьрма ёҗёсем вайхатёнче те апа валли хуҗалёхра ёҗ җителёкпех. Хушнё ёҗе вайхатра та пахалёхла, ответлёха туйса пурнаҗлама ханёхнаскер, хать мён тесен те, ытмисемшён паха тёлёх пулса тарать вёл.

В. ШАПОШНИКОВ
сән ўкерчёкё.

АВТОМОБИЛЬ ТРАНСПОРЧЁН ХИСЕПЛЁ ЁҗЧЕНЁСЕМПЕ ВЕТЕРАНЁСЕМ!

Сире хаваран професийе уявё ячёпе чун-чёререн саламлатап. Предприятисемпе организацисен ёҗё-хёлё сирён кулленхи тарашулла ёҗёрпе тача җыханна. Кирек хаш отрасльте ёҗлесен те хаваран тивёҗёре чун-чёрё хушна пек пурнаҗлатар. Чылай чухне җамал мар условисенче вай хуратар. Районан экономикапа социалла аталанавёшён ырма-канми тарашатар. Тава хире җамал мар пархатарла ёҗёршён.

Эсир малашне те хаваран тивёҗёре тёрё камалла пурнаҗласса, җул җинчи тимлёх пирки пёр самантлёха та манмасса шанас килет. Хаваран йанашма юраманине, ёҗёр вуншар, җёршер җын пурнаҗёпе җыханнине пёр самантлёха та ан манар.

Сире пурне те җирёп сывлэх, ёҗре анёҗу, җемьере килёшү сунатап. җулар сирён яланах уҗа та тикёс, кун-җулар вара та телёлё пултар. Инкек сирён җывахара та ан пытар. Килёрте яланах сире җывах җыннарсем кётсе тачар, яланах кётсе илчёрё.

Район администрацийён пуслёхё
Ю.А. ИВАНОВ.

Хаксемпе тарифсем пирки

«Президента – Ыйту»

Пуранмалли җурт-йёрпе коммуналла хуҗалёх услугисен, транспортпа тивесем турттарнин, эмел хатёрёсемпе апат-җимёҗ продукчёсен хакёсем манрен килёҗёҗ? Патшалёх вёсене йёркелесе тама пултарать-и? Пултарать пулсан епле майпа? Республикёра пуранакансен җак тата ытти ыйтавёсем җине республика пуслёхё Михаил Игнатёв хуравлёл.

«Президента – Ыйту» ятпа иккёмёш передача «Россия-1» телеканалан регионсенчи эфирне вырсарни кун, октябрён 30-мёшёнче, 10 сехет те 20 минутра тата «Россия-24» телеканалпа тунти кун, октябрён 31-мёшёнче, 19 сехет те 25 минутра тухать.

Передачан аудиоверсине октябрён 31-мёшёнче 7 сехет те 27 минутра «Радио России» җинче регион эфирёнге итлеме май пулёл.

Чаваш Республикин Президент Администрацийён пресслужби.

Иыхрав

Тыр-пул уявне чёнётпёр

Район администрацийён октябрён 27-мёшёнчи 1171 № йышанавёпе Тыр-пул уявне кёҗал ноябрён 4-мёшёнче Муркаш ялёнче ирттерёҗёҗ. Ана җулленхи пекех Ял хуҗалёх ёҗченёсен кунне халаллаҗёҗ.

Уяв программы пуян: кашни ял тарёхё хайён җитёнёвёсемпе паллаштаракан выставкёна чёнёт, җуту-илү предприятыйёсем тутла апат-җимёҗ сёнеҗёҗ.

фермерсемпе ял хуҗалёх предприятыйёсем кёр мантарёпе купёста-кишёр, җёр улми-сухан, аш-какай килёшёллёл хаксемпе җутаҗёҗ.

трактор-машина тавакан аҗасем хайсен аллипе пустарнё техникапа паллаштарёҗёҗ.

Муркаш ял тарёхё территория ёҗченёсене спартакиадёна чёнёт: эстафетёра җуласси, волейбол, гимнастика, шывра ишесси, вёрен туртасси.

Уявра кунёпех юра-кёвё янарёл. Тёрлёл амартусемпе конкурссем те хастаррисене кётёҗёҗ.

Пурте – Тыр-пул уявне! Тарашса ёҗслерёмёр пулсан – канма та пёлер.

Саламлатпёр

Юратнё маҗара, хакла атене, аша камалла кукаҗине, асатене, кёрёве, йыснана, хатана, җывах тавана, хёрёх җул ытла ёҗлесе пуян опыты пухнё аҗта водителё – Ситуккасси ялёнче пуранакан **Юрий Ермолаевич СОРОКИНА** паян 60 җул тултарнё ятпа чи аша җамалхемпе саламлатпёр. Пурнаҗсан анла җулёпе шанчакла утма җирёп сывлэх, пархатарла кун-җул, тулли телёл сунатпёр. Ачусене җитёнтерсе, вёрентсе каларса тёрёс җул җине таратнёшён, мануксене юратнёшён, ыра камалушён тав таватпёр. Эсёл пирёншён нумай ыра ёҗ тунине асра тытса җак уяв кунёнге җёре сити пуҗ таятпёр.

Саламлаканёсем: маҗарёл, вьвалёпе хёрёсем, кинёпе кёрүшёл, манукёсем, җывах таванёсем, хати-тахлачисем.

Социалла картта. Ана камсем тивёҗёҗёҗ?

җёнёлёх

Республикёри пур социалла хуҗлёх пайёсенче те социалла карттаҗем илме заявленисем йышанма пусларёҗ.

җёнёлёх пирки тёлпёнрех пёлме районти социалла хуҗлёх пайён пуслёхёпе Н.П. ПЕТРОВАПА курса каласрёмар.

– **Нина Пантелеёвна, анлантарса парар-ха, тархасхён, мён вёл социалла картта?**

– Социалла картта вёл электронла картта. Унти җет җине пенсия укҗи, пособисем тата ытти тёрлёл социалла тёлвесем куҗарасёҗ. Обществёлла транспорт җинче җамаллаҗемпе уҗа куракансем җак карттапа троллейбусемпе автобусем җинче тата хуласум автобусёсемпе (җакан йышши транспорта терминалсем вырнаҗтарасёҗ) җурёнё чух электронла проездной вырэнне уҗа курма пултараҗёҗ.

– **Социалла картта чи малтанах камсем тивёҗёҗёҗ?**

– Малтанхи тапхартта Чаваш Республикинче социалла картта җамаллаҗемпе уҗа куракан, социалла пулешава тивёҗекен граждасене парасёҗ.

Картта регионти тата федералла шайри җамаллаҗемпе уҗа куракансем тивёҗёҗёҗ: ёҗ ветеранёсем, тыл ёҗченёсем, реабилитациленнё җынсем, политика репрессийёсенче сиен тўснисем, «Хисеплёл донорсем», ялти специалистсем, ача-пача пособиене тивёҗекенсем.

Министерство кунё

Културёпа касакланчёҗ

Кёҗнерни кун пирён районта җР Култура, национальносен ёҗёсен, информация политикипе архив ёҗён министрствин кунё иртрё. Министр җумёл Т. Казакова тата министрстван ытти специализисём районти култура сферинчи лару-тарула паллашрёҗ.

Култура учрежденийёсен специализисёмне тата администраци ёҗченёсене методика пулешавёл парас телёвёл килнёл делегаци тёрлёл вырэнсенче пулса курчёл: Муркашри Култура суртёнче, тёл библиотекёра, муниципалла архивра, Муркашри искусство школёнге тата ытти учреждениёсенче. **Хамар инф.**

– **Пирён районта вёсем миҗе җын?**

– Ёҗ ветеранёсем районта пурёл 4499 җын, тыл ёҗченёсем – 1557 җын, реабилитациленнисем – 49-ан, донорсем – 75-ён, ялти специалистсем 1351 җын, федералла җамаллаҗемпе уҗа куракансем 3100 җын. Политика репрессийёсенче сиен тўснисем җук. җапла вара пирён районта пуранакан 13028 җын социалла картта илме заявлени җырса пама пултараҗ.

– **җак электронла картта унпа уҗа куракан мёнле майсем туса парать?**

– Картта җечёлё җине пенсия укҗи, пособи укҗи куҗиние маларах асантамёр ёнтёл. Карттапа уҗа куракан җын Перекет банкён офисёсенче җет җине укҗа хума та пултараҗ. җак карттапа уҗа курсак банкотмёсенчен комиссия тёлвёҗёҗёҗ укҗа илме, тавара укҗасар расчёлпа туйнама пулат. җаван пекех банкотмёсемпе терминалсем урла коммуналла услугасемшён, телефонпа уҗа курнашён тёлеме, кёсьё телефонён номерёл җине укҗа куҗарма та май пулёл. Кунсар пуҗне тёрлёл налу, штраф тёлеме, пёр картта җинчен телёр картта җине укҗа куҗарма та, кредит тёлеме те (Перекет банкён уйрам-

ёнче илнёл пулсан) пултараҗёҗ. Социалла карттапа уҗа курса пенсия страхлакан тата пуханакан пайёсем пирки пёлме те, врач патне җыранма та май пур. җын картта сухатрё пулсан җийёнчех «Мобильлёл банк» услугапа апа хупса хума пултараҗ.

Пёр җамалпа каласан хаварпа пёрле «җёр» документ илсе җуремелле пулмасть, вайхат та перекетленет. – **Социалла картта илме аҗта пымалла?**

– Малтанах районти хуҗлёх пайне пырса җакан пирки ыйтса заявлени җырмалла. Ана җырма паспорт, медицина полисёл, пенсия страхланин свидетельстви тата гражданин социалла пулешусене тивёҗёҗёҗ сирёлплетекен документ кирлёл. җак заявлени эфир Перекет банкён уйрамне җитеретпёр. Перекет банкёнге информация персонализацилёҗёҗ, җакан хыҗҗан заявлени җырса панё кашни җын валли уйрам картта хатёрлесе апа хуҗине парасёҗ.

Социалла картта 2014 җулччен вайра пулат. 2014 җултан пулса универсалла электронла карттаҗем пата тытанаҗёҗ. Универсалла электронла карттапа уҗа кураҗи те җынран килет: унпа уҗа кураҗи тесе заявлени җырса парсан җёҗ апа картта парасёҗ.

– **Вулакансене җёнёлёхе уҗамлатса пама пулешнёшён тава.**

Н. НИКОЛАЕВА.

җённи те кирлёл, киввине те пэхасчёл

Пирён рейд

Техникана хёллехи управа лартнине пэхма-тёрёслеме җирёлплетнё комиссия членёсем «Оринино», «Восток», «Герой», «Свобода», Е. Андреев яч. хис. хуҗалёхемпе «Путь Ильича» агрофирмапа пулса курчёл. Асанна хуҗалёхсенче кашнинчех җённиние илчичен мён пурине упрасси җине җанё таварсах пэхни куранчёл. Орининсен тирпелесе лартнё «хир карапёсем», «Востокри» пёр ретре ларакан сеялкасем, «Геройпа» «Свобода» хуҗалёхсенче ял хуҗалёх техникине ытларах ангарсене вырнаҗтарни – техникана упрасси пур җёрте те паян малти ретре тани ыра шуах җуратать.

– Хирти ёҗсем вёслёсене пынё май мехпаркён пётём вайне уй-хир ёҗёсене явастарнё техникана хёллехи управа ларта явастаратпёр. җённиние туйянипе пёрлех кивви җине тимлёл уйарни те укҗа-тенкёл упрама пёлниех, – тёрёл Е. Андреев яч. хис. ял хуҗалёх производство кооперативён тёл инженерёл А. Скворцов. Унан җамалпа парка җуса шураҗи лартнё комбайнсемпе кёкарса ёҗлемелли техника хатёрёсем җирёлплетёҗёҗ. Каламалла, асанна кооператив техникана хёллехи управа лартассипе кёҗал ытти җулхисенчен самай тарашарах ёҗленёл. Хальлёлё җак хуҗалёх җёҗ техникана управа лартассипе пётёмёлше ёҗсене вёслёнёл теме пулат.

җак кун ыриние «Путь Ильича» агрофирмапа та тёл пултараҗ. җёнёл техника туйянакан хуҗалёх вёсене пёрремёл кунраннах типтерлёл упрасси җине тимлёл уйарать. Хуҗалёх паркёнге җакна валли бетон плитасем сарса техника вырнаҗтарас ёҗе кёлённёлчёл.

РЕЙД БРИГАДИ:

А. ПАВЛОВ, ял хуҗалёх управленийён тёл эксперт специализисёл;

С. НИКОЛАЕВ, районти патшалёх техника надзорён инспекторёл;

А. ПОПОВ, «Россельхозцентр» филиалан районти пайён пуслёхёл;

А. БЕЛОВ, район хаҗачён экономикапа экологи пайён ертўҗи.

Ессĕрлĕх Ыйтăвĕ кун йĕркинчех

Республикари еспе тивĕстерекен патшалăх служби йĕркеленĕренне тĕрлĕ харпăрлăх формиллĕ чылай предприятине тата организацие партнерла сирĕп сыханусем йĕркеленĕ. Çавна май суллен ессĕр юлнă пиншер сын ес вырăнлĕ пулат, ес паракансем вара кирлĕ сынсене тупасĕ. Еспе тивĕстерес енĕпе программăсем мĕнле пурнăçа кĕрсе пыни пирки республикари еспе тивĕстерекен патшалăх службин ертÿçине Сергей ДИМИТРИЕВА кĕскен каласа пама Ыйтăрăм:

– Юлашки виçĕ сул хушшинче республика Правительстви ес паракансемпе тачă сыханса еслесе пынипе сынсене еспе тивĕстерессипе пысăк пĕлтерĕшлĕ задачăсене тата пама пултартăмăр. Кризис пуçланччен темиçе уйăх маларах кăна 7 пин сынна ытла есрен хăтарнă пулнă. Производствăсем чарăнса ларнă пирки татах 27 пин сын ессĕр тăрса юлас хăрушлăх тухса тăнă.

Республика Правительстви оперативлă майпа антикризис программине йышăнчĕ. Программăпа пăхнă мероприятисене республикара пурăнакан 424 пин сын ытла хутшăнчĕ. Кашни виçĕмĕш сын патшалăх пулăшăвĕпе усă курчĕ.

Патшалăх пулăшăвĕ тĕрлĕ енлĕ пулчĕ. Обществăлла ес вырăнĕсем йĕркелессипе, квалификацисене ўстерессипе, тĕрлĕ специалистсем хатĕрлессипе, ессĕррисене предпринимательство есене явăстара сипе çине тăрса еслеме тивĕр. Çавна валли пĕтĕмпе 3 миллиард та 300 миллион тенкĕ ытла уйăрнă. Территорисене тирпей-илем кĕртнĕшĕн тÿлеме укçа-тенкене бюджетран уйăрнă, сынсене тÿлевсĕр вĕрентессине йĕркеленĕ.

Ялти Культура çурчĕн пĕлтерĕшĕ пите анлă

Республикара

2007 султа Чăваш Республикин Президентĕн «Чăваш Республикинчи ялсенче культурапа кану учрежденийĕсене аталантарасси çинчен» Указ вăя кĕнĕччĕ. Çавăнпа килĕшÿллĕн ялсенчи культурапа кану учрежденийĕсене модернизацилесе ес малти вырăна тухрĕ. Çавна май çак учрежденисен сăн-сăпачĕ, есĕ-хĕлĕ ыра еннелле туртаннине, ял сыннин культура шайне ўстерес ес мала тухинне туйма елкĕртĕмĕр. Ку таранччен мĕн туни, малашне пурнăçлама палăртни тавра каласрĕç республикара октябрĕн 25-мĕшĕнче Чăваш Республикин культура, национальноç есĕсен, информаци политики тата архив есĕсен министрствин ирттернĕ анлă канашлур. Канашлава çĕре яхăн сын хутшăнчĕ. Вĕсем шутĕнче район администрацийĕсен пуçлăхĕсем, районсенчи культура тата архив есĕсен пайĕн ертÿçисем, массăлла информаци хатĕрĕсен представителĕсем тата ответлă ытти есченсем.

Культурапа кану учрежденийĕсен тивĕçĕ пысăк – вăл пурнăçлани тата пурнăçласси йăлт сынсемшĕн. Вĕсем несĕлсен йăли-йĕркине сыхлакан, сынсен канăвне тĕрĕс йĕркелекен, тĕрлĕ аравăн туслăхне сывăхлатакан, халăх пултару-лăхне туптакан тата ытти мероприятие ирттерекен вырăн пулса тăрасĕ. Çавна тĕпе хурса правительство ялсенчи культурапа кану учрежденийĕсем çине пысăк тимлĕх уйăрат. Правительство шайĕнчи программа ситес тапхăрта хулапа ял

Вакансисем çук мар

2011 сулхи январĕн 1-мĕшĕ тĕлне районти еспе тивĕстерекен центрта тĕрлĕ профессисемпе 66 ваканси пулнă. Кăçалхи январь–сентябрь уйăхĕсенче 128 предпринимательсенче тата предпринимательсенчен 1042 ваканси пурри пирки пĕлтернĕ. Вăл шутран 965 пушă ес вырăнĕ (должноçĕ) – рабочи профессийĕсем енĕпе, ес укçине пурнăма кирлĕ чи пĕчĕк шайран ытларах тÿлекеннисем – 95 ваканси. 2011 сулхи октябрĕн 1-мĕшĕ тĕлне 974 вакансие каялла илнĕ.

Кăçалхи октябрĕн 25-мĕшĕ тĕлне районти еспе тивĕстерекен центрăн даннайсен базинче 128 предпринимательсен, организацирен, уйрам предпринимательсенчен 139 ваканси пур. Вăл шутран 111-шĕ ес профессийĕсем енĕпе, ес укçине пурнăма кирлĕ чи пĕчĕк шайран ытларах тÿлекеннисем – 33 вакантлă ес вырăнĕ.

Паянхи куна илес пулсан чи малтанах врачсем, агрономсем, зоотехниксем, вильăх тухтарĕсем ситмесĕç. Ес профессийĕсем тĕлĕшпе водительсем, ĕне сăвакансем, экскаватор машинисĕсем, трактористсем, поварсем, кухняра еслекен рабочисем, сутуçăсем, санитарсем, парикмахерсем, хушма ес çыннисем кирлĕ.

Хамăр инф.

Хайсен есĕне йĕркелес хушăшлисене 58 пин те 800-шер тенкĕ каялла тавăрса памалла мар уйăрса панă. Ку мелле 5608 сын усă курнă.

Программа мероприятийĕсене пурнăçа кĕртме 2009 султа 1 миллиард та 230 пин тенкĕ, пĕлтĕр 1 миллиард та 280 миллион тенкĕ уйăрнă. Кăçал вара кризисран тухса пынă май ку тĕллевпе 800 миллион тенкĕ ытла уйăрма пăхса хăварнă.

Çĕнĕ ен – хайсен ачисене 3 сула ситиччен пăхса пурăнакан хĕрарăм-сене еспе тивĕстерессе. 1000 ытла хĕрарăм хайсен квалификацие ўстерме пултарчĕ. Чăваш Ен ку енĕпе Раççейре 5-мĕш вырăн йышăнать.

Тепĕр ен – инвалидсене, инвалид ача пăхса пурăнакан ашшĕ-

амăшне, нумай ачаллă ĕмĕсенчи ашшĕ-амăшне ес тупса парасси. Республика Президентĕ те ку ыйту çине пысăк тимлĕх уйăрат. Республикари 400 ытла сынна есĕ вырнăçма пулăшрăмăр ĕнтĕ. Султалаĕ вĕçлениччен вĕсен шучĕ 500-е яхăн пулмалла. Ес паракансене инвалид есĕ вырнаçтарнăшăн ес вырăнне йĕркелеме 50 пин тенкĕ уйăрса паратпăр.

Çине тăрса есленин усси çук мар. Кăçал январĕн 1-мĕшĕ тĕлне ессĕррисем 14478 сын шутланнă пулсан, октябрĕн 10-мĕшĕ тĕлне вĕсем 9570 сын юлчĕ. Ессĕрлĕх шайĕ 2,1 процентран 1,4 процента сити чакрĕ. Ессĕрлĕх чакса пыраси Раççейри вăтам кăтартуран 2 хут пысăкрах.

вара вĕсен пелÿ, пултарулăх шайĕнчен чылай кирлет. Çавăнпа та ситес вăхăтра специалистсен асталăхне ўстерессипе ытларах та тимлемĕ тивет, – терĕ культура министрĕн сÿмĕ Т.В. Казакова.

2012 – 2020 сулсенче пурнăçлама «Чăваш Ен культури» программа йышăннă, вăл икĕ тапхăрпа пурнăçланма тивĕç.

– Çак проект тĕллевĕ – халăха информаци ресурсĕсемпе пĕр тан усă курма майсем туса парасси, культура тата истори пуянлăхне упраса хăварасси. Программа сирĕн, культура есченĕсен, шалăвне ўстерессине те шута илет, – терĕ культура министрĕ Р.М. Лизакова.

Çамрăксемшĕн культурапа кану учрежденийĕсем ытларах ташă каçĕпе илĕртÿллĕ. Анчах та кирек епле мероприятишĕн те ача ирттерекен ответлă. Хăш чухне ташă каçĕнче çамрăксем зрехле иртĕхнĕпе, хайсене тытма пĕлменнĕпе харкашу, çапăçу пулса иртет. Çавна май культурапа кану учрежденийĕсен есĕне тата-шăх есченĕсем тĕрĕслесĕç. 2010 султа çав учрежденийен 41 ертÿçине административлă майпа явап тытарнă пулсан, кăçалхи тăхăр уйăхра кăна çак хисеп 40 ситрĕ.

Культура есĕпе Муркашсене канашлур ырларĕç тата хăш-пĕр есĕсемшĕн тĕслĕхе лартрĕç пулсан, çамрăксем хутшăннипе пулнă массăлла преступленишĕн хурларĕç, республика шайĕнче тишкерчĕ. Малашне вара пирĕн района ку тĕлĕшпе тĕрĕслесе тăмаллин палăртрĕç.

– Юлашки тапхăрта преступлени шайĕ хăпар-

ни, вăл уйрамах çамрăксем хушшинче ўсни пурнет. Çавăнпа та пашăрхантарма тата сирĕп йышăну тума хистеме тивĕç. Çавăн пекĕ сул ситмен çамрăксене пусмăрлани, вĕсене тĕрлĕ преступлени тума хĕтĕртни тата явăстари те палăрмаллах ўсет. Çавăнпа та ача-пăчашăн чи малтан ашшĕ-амăшĕ ответлă, паллах ытти есченсен те кунта аякра пулмалла мар, – терĕ шалти есĕсен министрствин есченĕ Т.Н. Сергеева.

Вăл е ку пăтăрмах сиксе тухсан кăна пăлханни вырăнлă мар. Апла пулсан уйрамах сул ситмен çамрăкăн миçе сехетчен урама сÿреме юранине (суллахи каникул вăхăтĕнче, ытти чухне), çавăн пекĕ ашшĕ-амăшĕсĕр е аслисемсĕр аста пулма юраманине пурин те асра тытмалла.

Культурапа кану учрежденийĕсенче халăх йышлă пухăннинĕ шута илсе хăрушсăрлăх пирки пĕр самантлăх та манма юрамасть. Уйрамах массăллă мероприятисем вăхăтĕнче эвакуаци алакĕсене тĕрĕслеме, çарасене усма манмалла мар. Нумаях пулмасть Вăрнар районĕнчи клуб кĕллени вара пурне те шутлаттарма тивĕç.

– Ситменлĕхсене пĕтерессе, саккун ыйтнине пурнăçласси ответлă есченсен тивĕçĕ пулса тăрат. Эсир сынсен хăрушсăрлăхĕшĕн яваплă, – терĕ Раççейри Чрезвычайлă лару-тăру министрствин Чăваш Республикин Тĕп управленийĕн тĕп специалистĕ К.Н. Яковлев.

Çавăн пекĕх ытти ыйтава та хускатрĕç канашлур.

P. ИЛЛАРИОНОВА.

Приложение № 1 к Договору № от 26 октября 2011 года

ПРОТОКОЛ ЖЕРЕБЬЕВКИ

по определению даты размещения на бесплатной основе предвыборных агитационных материалов зарегистрированных кандидатов, по дополнительным выборам в органы местного самоуправления Моргаушского района, на страницах Моргаушской районной газеты «Сентерү ялавĕ».

№ п/п	Наименование избирательного объединения, фамилия, имя, отчество зарегистрированного кандидата	Даты размещения предвыборных агитационных материалов	Площади, выделяемые для агитационных материалов
Одномандатные избирательные округа: №1 Октябрьский и № 5 Ягаткинский			
1.	5 кандидатов	12 ноябрь 2011	54 кв.см. на 1 кандидата

ПРОТОКОЛ ЖЕРЕБЬЕВКИ

по определению даты размещения на платной основе предвыборных агитационных материалов зарегистрированных кандидатов, по дополнительным выборам в органы местного самоуправления Моргаушского района, на страницах Моргаушской районной газеты «Сентерү ялавĕ».

№ п/п	Наименование избирательного объединения, фамилия, имя, отчество зарегистрированного кандидата	Даты размещения предвыборных агитационных материалов	Площади, выделяемые для агитационных материалов
Одномандатные избирательные округа: №1 Октябрьский и № 5 Ягаткинский			
1.	5 кандидатов	9 ноябрь	54 кв.см. на 1 кандидата

Приложение № 1 к Договору № от 26 октября 2011 года

ПРОТОКОЛ ЖЕРЕБЬЕВКИ

по определению даты размещения на бесплатной основе предвыборных агитационных материалов зарегистрированных кандидатов, избирательных объединений, зарегистрировавших список кандидатов в депутаты Госсовета Чувашии пятого созыва, на страницах Моргаушской районной газеты «Сентерү ялавĕ».

№ п/п	Наименование избирательного объединения, фамилия, имя, отчество зарегистрированного кандидата	Даты размещения предвыборных агитационных материалов, место на полосе	Площади, выделяемые для агитационных материалов
Единый избирательный округ			
1.	Чувашское региональное отделение политической партии «ПАТРИОТЫ РОССИИ»	26 ноября, 2 место	489 кв.см.
2.	Чувашское республиканское отделение Политической партии «Коммунистическая партия Российской Федерации»	26 ноября, 5 место	489 кв.см.
3.	Чувашское региональное отделение политической партии «Либерально-демократическая партия России»	26 ноября, 4 место	489 кв.см.
4.	Чувашское региональное отделение Всероссийской политической партии «ЕДИНАЯ РОССИЯ»	26 ноября, 3 место	489 кв.см.
5.	Региональное отделение Политической партии «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ» в Чувашской Республике	26 ноября, 1 место	489 кв.см.
Одномандатные избирательные округа: №№ 1 - 22			
1.	106 кандидатов	23 ноября	23 кв.см. на 1 кандидата

Приложение № 1 к Договору № от 26 октября 2011 года

ПРОТОКОЛ ЖЕРЕБЬЕВКИ

по определению даты размещения на платной основе предвыборных агитационных материалов зарегистрированных кандидатов, избирательных объединений, зарегистрировавших список кандидатов в депутаты Госсовета Чувашии пятого созыва, на страницах Моргаушской районной газеты «Сентерү ялавĕ».

№ п/п	Наименование избирательного объединения, фамилия, имя, отчество зарегистрированного кандидата	Даты размещения предвыборных агитационных материалов, место на полосе	Площади, выделяемые для агитационных материалов
Единый избирательный округ			
1.	Чувашское региональное отделение политической партии «ПАТРИОТЫ РОССИИ»	16 ноября, место 3	978 кв.см.
2.	Чувашское республиканское отделение Политической партии «Коммунистическая партия Российской Федерации»	16 ноября, место 1	978 кв.см.
3.	Чувашское региональное отделение политической партии «Либерально-демократическая партия России»	16 ноября, место 5	978 кв.см.
4.	Чувашское региональное отделение Всероссийской политической партии «ЕДИНАЯ РОССИЯ»	16 ноября, место 2	978 кв.см.
5.	Региональное отделение Политической партии «СПРАВЕДЛИВАЯ РОССИЯ» в Чувашской Республике	16 ноября, место 4	978 кв.см.
Одномандатные избирательные округа: №№ 1 - 22			
1.	106 кандидатов	19 ноября	46 кв.см. на 1 кандидата

Кил тата хушма хушалах

Мәнтәр хурсем – хушалах илемә

Хурсем – интереслө те әслә кай-аксем. Вөсенә пахакансем сиснех әнтә сакна. Ана пәлнә – хурсене әрчетмә әсри пулашу. Хурсене әрчетмә сывахра ула-саран тата пәвә-күлә пулсан аван. Хәйсене килте апатлантарнипә пәрлех ула-

саранти курака сисех хурсем хавәрт үт хушасә. Пәр мәшәр хуртан курака йүнә хайхаклаха 60 килограмм таран паха та тутлә аш илме пулат. Хурсен аш продуктивләхә 9 әрне тәлне йөркеленсе ситет. Ку вәхәтра вәл уйрамаха тутлә та техәмлә. 12

Кәрхи пуянләх

әрне иртсен хурсен сү пухәнма тытанат. Хур савә те паха продукт. Пахаләхне кура ана сын организмә чәх, кәркә, кәвакал савәнчен лайахрах йышәнәт.

Умра хәл сиввисем. Мән пәлмелле-хе хур усраканән? Хурсем сивве чәтәмлә пулин те сакә вөсене пәчәк хүтләрех хәл қасарма пулат тенине пәлтәрмәст. Вөсене сарайсенче нүрәк сахал, сывләш выляман йөркеллә пүләм кирлә. Урайне хәма сарни тата унта ытлә-ситлә улап пулни пәлтәрәшлә. Хурсем сарайәнче тавәр пулнине те яләх туссе ирттерәсә. Сакна шута илсе хурсем ан хөвәшчәр тесе апат памалли савәт та пысәк пулмалла. Хурсен ун патне черетпә мар, харәссән пыма май пултәр.

Кәнтәрлә хурсем усәлса сүрени лайәх. Шыв кайәкәсен шүтәнче пулнәран хурсем умәнче яланах шыв пулмалла.

В. ИЛҢИ,
вылвәх тухтәрә.

Вәрләх килтех хатәрлетәп

Пахча сәнет

Эпир сүлленех килти хушалахра пахча сивмәс вәрләхне хатәрлеме тәрәшатпәр. Кәсәл тата унчән хатәрләхне те хатәрлесе хутам. Пәрса вәрләхне те манса хавармарәм.

Мәнкусем сивмәс пәрса сисе киләнчә-ха тесе пахчара сәр улми анипә юнашар пәрса та акса үстеретәп. Кәсәл вара, улма-сырла ситәләклипех пулнәран-ши, сивмәс пәрса пиләк мәнук пулсан та сисе пәтереймерәс. Пулса ситнә пәрса пухса илсе вәрләх хатәрләрәм. Тепәр сүркунне акса хаварма

ситет.

Ыраш вәрләхә хатәрлесе сәлла пулчә. Ялла юнашар унчән фермер ыраш акна пулнә. Тепәр сүл унта нимән те акмарәс. Касу кәтсе сүрерәмәр. Утә уйәхә вәсленсе пынә май тәкәнса юлнә пулахсем пулса ситнәчә. Тәшәлесе пәхатәп та ку кәрхи ырашпа кәрхи тулнә пәтәстәрнә «трикале» гибридиккен.

Кун иртичән сәлла пулахсене пәр хута сунтартам. Тәшәлесе 3 таваткал метр акса хавартам. Кәсәл пухса тәшәләрәм те 20 таваткал метр акса хавартам. Сәлла «трикале» гибрида әрчетмә пушәнтәм.

Помидор вәрләхне 4

тәрлине – 3-шә хәрлә пулаканнисем, тепри – сарә тәсли, кишәр вәрләхне «витаминная» сортлине, хәрлә кәшман вәрләхне «бордо», вылвәх кәшманән вәрләхне 1 килограмм ытла «эккендорская желтая» сортлине, купәста вәрләхне кая юлса пулса ситенә «колобок» сортлине, хәяр вәрләхне «зеленая» сортлине янтәләсә хутәм. Кавән сорчәсене уямастәп. Вөсене асанчән тата күршәсенчән туяннәчә. Кавән вара вәсә тәрлә: савра тата тәсәкәла пулакани, тепри – «витаминная» сортли. Кабачок пәр тәрли сәс. Тутлә пәрәсә та пәр йышши кәна.

Хәллехи ыхрана лартса

хавартам әнтә. Сүркунне лартма сухан тата сүрхи ыхра вәрләхә ситәләклә.

Сүркунне сарәк, редис, йүс кәшман, сүлсәллә салат тата ир пулакан купәста вәрләхәсене туянмалла пулат. Вәрләхне эпир кайри пүртри сәнтре сичне урайәнчә 1,3 метр сүлләшәчә ещәкәсенче усратпәр. Суханпа ыхрана сеткәсенчә пүртрәх әшәтмәлли радиатор сүк сәре сакса хәл қасаратпәр. Паллах, сеткәсене каркәсә хуплама тивет. Сәлла тусан сухан сүркунчәненех шанмасть, лайәх упранат.

Н. ПЕТРОВ,
әс ветеранә.

Нискасси ялә.

Чүк уйәхә – хәл аләкә

Сад-пахча сәнәт календарә

Сак уйәхра кәркуннепә хәл тәл пуласә. Савәнпа та хәл хатәрленсе сад-пахчара юлнә әссене ырана хавармасәр вәслемәллә. Улмуссисен аялти пайне толье е рубероидпа чәркени вөсене кәшләнчә чәр чунсем сиенлесрән хүтәлет. Сүлсәсем тәкәнса пәтнә май сивмәсәсем панә йывәсәсем сичне сәтәрсәсем хәл қасма хатәрленнине курма пулат. Вөсене пәр тәхтаса тәмасәр пустарса сунтарса ямалла. Ырана хавармасәр сивве тусәмлә пахча сивмәс культурисенә аксарларта хавармалла. Асәрхаттарпәр, купәста таварлама сак уйәхра тулли уйәхпа сәнә уйәх вәхәчәсемсәр пусне кашни кунах мөллә.

Халәхра чүк уйәхә пирки сәлла каланисем пур: «Чүк уйәхәнчи кәмарисем – әшә хәл пәллисем», «Чүк уйәхәнчә ирлесе сәвакан сүмәр қас әнне юра саврәнпа пултәрәтә», «Чүк уйәхә – хәл аләкә», «Чүк уйәхәнчә хәллә кәр кәрәшәсә».

Малалла сак уйәхра садпа пахчара пурнәсәлмәлли кулленхи әссем пирки.

Чүк уйәхән 1–2-мөшәсем. Пүләмре сивмәсә сивме суханпа ыхра, крәсс-салат, сүлсәллә горчица лартмалла-акмалла.

Чүк уйәхән 2–4-мөшәсем. Уйәх календарәпә пүләмри үсен-тәрана апатлантарма тата шаварма мөлсәр кунсем. Вәрләх, үдобрени, үсә пулашакан стимуляторсем туянма тәрәшмәллә. Хушалах әссем пурнәсәлла юрат.

Чүк уйәхән 4–6-мөшәсем. Пүләмри үсен-тәрана қасма-татма пачах юрамасть. Вөсене акма, апатлантарма тата шаварма чару сүк.

Чүк уйәхән 6–9-мөшәсем. Сырла тәммисене юрпа витни лайәх. Юр

хуләнәшнә, вәл пахчари үсен-тәрана мән хуләнәш витнине тәрәсләни пәсмасть.

Чүк уйәхән 9-мөшә. Пүләмре сивмәсә сивме суханпа ыхра, крәсс-салат, сүлсәллә горчица лартмалла-акмалла. Чүрчә умәнчә тәрлә сухана сивмәсә сивме үстерме пусламалла.

Чүк уйәхән 9–11-мөшәсем. Усен-тәрана нимәнлә әс те пурнәсәлла юрамасть. Таварлама та, йүсәтмә те мөлсәр кунсем.

Чүк уйәхән 11–12-мөшәсем. Петрушкәпа сельдерейән тымарәсене, нумай сүл үсәкән сухана апатра сивмәсә уса курма лартмалла.

Чүк уйәхән 12–14-мөшәсем. Удобрени хывма мөллә кунсем. Савәтсәнчи тәпрана кәпкәләтмәллә. Пүләмри үсен-тәрана сәтәрсәсемпә кәрешмәллә. Улмуссисен сапанәсене сүркунне сывпа хатәрлесе хумалла.

Чүк уйәхән 14–16-мөшәсем. Витаминләх қалқасем үстерме тәрлә үсен-тәрана вәрләхә акма юрат. Пүләмри чечексене шөвә үдобрени апатлантарма мөллә. Чечексен сәтәрсәсемпә кәрешмәллә. Улма-сырла йывәсәсисем сичнен хәл қасма хатәрленнә сәтәрсәсен йависене пустармалла та сунтарса ямалла. Купәста таварламалла, пахча сивмәсә улма-сырлана консервламалла.

Чүк уйәхән 16–19-мөшәсем. Пахчара юр тытәссипә әслемәллә. Туратсем сични юра сивмәсәллә. Улма-сырла йывәсәсисем таврәшәнчи юр тарәнәшәпә интересленмәллә. Пан улми тата сырла йывәсәсисем тавра юр таптаса пусәрәнтармалла. Улмуссисен сапанәсене сүркунне сывпа хатәрлеме.

Чүк уйәхән 19–21-мөшәсем. Пахчара юр тытәссипә әслемәллә. Туратсем сични юра сивмәсәллә.

Улма-сырла йывәсәсисем таврәшәнчи юр тарәнәшәпә интересленмәллә. Пан улми тата сырла йывәсәсисем тавра юр таптаса пусәрәнтармалла. Улмуссисен сапанәсене сүркунне сывпа хатәрлеме.

Чүк уйәхән 21–23-мөшәсем. Пүләмри үсен-тәрана апатлантарма тата шаварма мөлсәр кунсем. Вәрләх, үдобрени, үсә пулашакан стимуляторсем, садра әслемәлли хатәрсем туянма тәрәшмәллә. Хушалах әссем пурнәсәлла юрат.

Чүк уйәхән 23–24-мөшәсем. Органикәллә шөвә үдобрени хывма мөллә кунсем. Савәтсәнчи тәпрана кәпкәләтмәллә. Пүләмри үсен-тәрана сәтәрсәсемпә кәрешмәллә. Купәста таварлама, пахча сивмәсә улма-сырлана консервлама, компотсемпә соксем хатәрлеме лайәх кунсем.

Чүк уйәхән 24–26-мөшәсем. Усен-тәрана нимәнлә әс те тумалла мар.

Чүк уйәхән 26–27-мөшәсем. Пахчара юр тытәссипә әслемәллә. Туратсем сични юра сивмәсәллә. Улма-сырла йывәсәсисем таврәшәнчи юр тарәнәшәпә интересленмәллә. Пан улми тата сырла йывәсәсисем тавра юр таптаса пусәрәнтармалла. Пүләмри үсен-тәрана тәкәнмәсен те юрат.

Чүк уйәхән 27–29-мөшәсем. Хәл вәй илсе пынә пүләмре сивмәсә сивме суханпа ыхра, крәсс-салат, сүлсәллә горчица лартмалла-акмалла.

Чүк уйәхән 29–30-мөшәсем. Пүләмри үсен-тәрана апатлантарма тата шаварма мөлсәр кунсем. Вәрләхпа үдобрени, үсә пулашакан стимуляторсем туянма тәрәшмәллә. Хушалах әссем пурнәсәлла юрат.

Сывләхшән усәллә

Олива савә

Сын организмә еплерех аталанни тәрәс апатланула тюррәменех сывәннә. Кулленхи рациона тәрлә үсен-тәрана савә кәртни пысәк пәлтәрәшлә. Уйрамаха олива савә тәрлә витаминпа пуян. Вәл чылай чир-чәртән пулашәт. Апат хутафсин, пәвер, пыршә әснә йөркелет, апатланас умән ана әснә апат хутафсин язвинчән сыхлат, сәмрәкәләхә упрама пулашәт. Савән пәкәх олива сунә куллен сикәкәсем онкологии, инфаркт, стенокардии, чәре, склероз чирәсемпә сахалтарәх чирләсә. Ана апат-сивмәс хатәрленә сәре яма юрат, кашни ир пәр чәй кашәкә олива савә әснә вара организмшән уйрамаха усәллә.

Олива сунә вәсә мөлпә хатәрләсә. Пәррәмәш мөлпә – олива сивмәсә сивләлә ләчәртәсә юхтарни, сакән йышшин усси ытларәх, унта витаминсем упранса юласә. Енчән те эсир хәна-на кайма паләртатәр пулсан, вәсә хырама пәр апат кашәкә чухлә олива савә әсәр. Сакән йышши пәр литр сү тәкән пулсан 10 – 30 кило-

грамм чухлә (сортне кура) олива кирлә.

Иккәмәш мөлпә – сивмәсә вәрилентерсе сү юхтарни. Виссәмәш тәрлине олива вәррине вәрилентерсе юхтарәсә. Кашни мөлән хәйән уйрам марка, ана кәленчә савәт сине сывәсә, савәнпа та хавәр кәмәлланине вулса туянма пулат.

Оливапа пирән пата ытларәх Испаничән күрсә киләсә. Ку сивмәсә сивмәсә, хура пулат. Унән тәсә пишнә тапхәртән килет. Чи пахи «Каламата» сорт шутланат. Пәр тәмәрен ватаман 15 – 50 килограмм чухлә сивмәсә пухасә.

Енчән те эсир ревматизм чирәпә апәртатәр пулсан вәтәтнә лавр сүлсине олива савәпә хуташтарса ыратакан вәрапа хурса сывах. Кун қаса ура самай ывансан та сирә олива савә пулашәт. Ура тупанәсене вәри шывра тытнә хысән олива сунә лимон сәткәнәпә хуташтарнә шөвәкпә сәрә, ыратни, ыванни самантрах иртсе қаят. Косметика тәләшәчә те олива савә питә усәллә.

Пахча сәсене

Садри әссем

Юпа уйәхә сү кунәсене сивә хәллә тәл пултәрәкән уйәх. Чүк уйәхәнчә хәл сиввисем вәй иличән килти хушма хушалах тытәкәнән пахчара юлнә әссене тепәр хут пәхса тухмәлла. Малашләхпа пурәнәкән чүк уйәхне кәрричә е унән малтанхи кунәсенчә пулакан сивәх мар, анчәх тилә кунсенчә улма-сырла йывәсәсисен вуллисене шуратат. Малтанхи сиввәсем ситсенех винограда хәл қасарма вәрнастараçсә.

Сүлсәсем тәкәнса пәтсенех пахчара вөсене шәлса тасатәссипә әслемәллә. Сад-пахча хәл таса та тирпейлә кәтәр, шәшисене ан астартәр. Елкәрмен пулсан сәр улми пуссисене сухалаттарма қая юлман. Сухалаттарнә сәр тарәнрах шәнәт, ытларәх нүрәк тытса хаварат.

А. ШАРИКОВ.

Йывәс лартас уйәхләх вәсләнчә

Тәлләв – пәхса үстересси

«Мән-ха вәл культура?» – тесе ыйтсан, сынсенчән чылайәшә хуравне ял клубәпә тата ташә-юрәпа сывәнтарат. Ку вәл пирән сак таранчәненхи шухәшләв. Юлашки сүлсәнчә вара пурнәсәмәр тәпрән улшәннине шута илсе культура пәлтәрәшә те самай анләләнчә. Рәсна час-часәх ял культури, апат-сивмәс культури, сәр әс культури пирки қаласни мала тухса пырат. Ку әнсем пирәнтен кашнинех пырса тивәсә. Вөсә сәнә технологисене сүл усаçсә. Апла пулсан пирән пурнәсәмәрән никәсәнчән тухса тәрәсә. Ун пәр шутласан культура пәлтәрәшә пирән пурнәсәра тарәнрах та тарәнрах тымар ярса пырат.

Таван тавраләхә илемләрәх тавәсси те пысәк культура. Сак әсрә сүркуннепә кәркунне сывра-сәтрасене, ялсем сывәхне йывәсәсем, пахчәсене улмуссисемпә сырла тәммисем, уйсемпә сүлсә хәррисене вәрман тәрәхәсем лартәсси пысәк пәлтәрәшлине пирән общество туллин әнланса илчә. Ачасем те, аслисем те сак пархатарлә әсә активләрах хушәшәма пуслани сисәнәт. Ку савәнтарат, ыранхи куна шанчәкләрах пахтарат.

Чаваш Республикин Президентчән 2005 сүлхи пуш уйәхән 28-мөшәнчә Йывәс кунне ирттерме йышәннине пурнәсәлса районта сүлленех анлә әссем иртәсә. Кәсәл та район администрацийән пусләхә Ю. Иванов авән уйәхән 7-мөшәнчи 901 номерлә йышәнупа Мурқаш әнрә авән уйәхән 15-мөшәнчә пусласа йывәс лартәссипә уйәхләх ирттерме паләртрә.

Пәтәмләтсә сакна қаламәлла: районта пурәнәкән пәр сын та сак әсрән пәрәнса юлмарә. Рәсна вәрапа тәрлә тәслә йывәс лартәссипә пуртә пәр сын пек пулса вәй хушә. Кәсәл пурнәсәлана әссем сывәх сүлсәнчәх таван тавраләхә илемләрәх тавәсси пирки паян никамән та иккәленү сүк.

Уйәхләхра эрозипә кәршәсә ыйту тәп вәрапта пулчә. Шыв-шур сурса қайнә, сәрсем ишәлнә вәраңсенчә ситәс сүлсәнчәх сәмрәк вәрмансем ешерәсси, сәнә сәдсем чечәк сурәсси паян қуш кәрәт. Сәнә садсем тәнәрен ялсәнчи килти хушма хушалахсем улма-сырла йывәсәсисем лартәссипә нумай әсләнине паләртмәллә. Сак илем пирән пуласләхшән пулни никама та иккәлентермәт. Вөсә тәрәс-тәкәл пәхса үстерәсси – умри тәлләв.

Йывәс лартас уйәхләх вәсләнчә. Сак тапхәрта районәпә 10200 йывәс лартнә. Вөсә шүтәнчә чәрәшсем, хырсем, хураңсемпә сәкасәм, тәрләрәхне пирән общество туллин әнланса илчә. Ачасем те, аслисем те сак пархатарлә әсә активләрах хушәшәма пуслани сисәнәт. Ку савәнтарат, ыранхи куна шанчәкләрах пахтарат.

Г. СИМАКОВ,
район администрацийән сүт сәнтәләкә хүтәлессипә әсләнәкәкә специалистә.

Октябрэн 30-мёшэ – Автомобилист кунэ

Пёлтерусем. Объявления

Сул-йёр тимлэх ыйтаты

Паянхи пурнаса автотранспортсёр курмастпяр та. Машина – кашни утәмра тёл пулакан япала. Саванпах пулэ профессионаллэ водителёсен, вэл шутра пассажирсене турттаракан транспорт водителёсен ёсэ те, мёнле йывар пулни пирки эпир шутламастпяр та. Вёсен яваллэхлэ ёсёсёр вара куллэнхи пурнаса пач чаранса ларёччэ. Пирён сёр-шывра пуранакансен 75 проценчэ акэ кунсерен пассажир автопредприятийёсен услугипе усэ курать.

Пирён районта октябрэн 1-мёшэ тёлне пурэ 6375 единица транспорт хатерё шутланса тәнә. Вэл йышра 118 мототранспорт, уйрам сынсен 5757 транспорт хатерё тата юридици сапачёллэ сынсен 500 единица транспорчэ. Вёсем пурте сула тухассё. Саванпа та транспорта техника тёлёшенчен терёслеси тата водителёсене терёслесе сул синчи тимлэх пирки асархаттарасси – кунсерен пулас пыракан, анча та пысак пёлтерёшлэ ёс. Транспорта терёс-тёкел пэхса тани тата водителёсем аста пулни ну-

май чух сул синчи инкесенчен хатарма пултарать. Сакэ уйрамак пассажирсене турттаракан автотранспорта пырса тивет.

Акэ Муркаши «Никита» автовокзалтан районан терлё енке тата Шупашкар хулине нумай транспорт сула тухать. Паллаха, водителёсем сине питё пысак ответлэх тиенет. Сакна вёсем аван чухлассё. Транспорта сула тухас умён терёслеси тата сул-йёр хәрушсәрлэх йёркине сирёп пәханасси – ёс никёсёнчэ.

– Район территорийенчи сулсем синчи лару-тәрупа паллашас тёллевпе, апла пулсан инкесене асархаттарасси те, пирён водителёсем ГИБДД ёсченёсем ирттерекен тёл пулусене хутшанащё. Водителёсем хайсен ёсене ответлэхла пурнасланине пирён вокзалтан кунсерен сула тухакан сынсем те курсах таращё, – тет вокзал администраторё Альбина Александровна Никитина.
Н. АНДРЕЕВА.

Сёне сурт тума пусларёс

Строительство

Муркашра нумай хваттерлэ сёне сурт тума пуслассине хасатан мала-рахри номерёнчэ пёлтернеччэ ёнтё. Сапла вара сак кунсерен Муркаш салинчи Гагарин урамёнчи объектнэ никёсене Федор атте пиллехёпе хывма пусларёс.

– Сак ёсё пуслама, аңаслэ вёслеме Турри вай-хават, сирёп сывлэх парса татәр, – терё вэл пысак ёсё пилленё майән.

Проекта пәхнэ тәрәх сёне объект висё хутлэ, 24 хваттерлэ, икё подъездлэ пулмалла. Сурт тавас ёсре халё вун пёр сынан тәракан ушкән ёслет, саван пекех вун пёр автомашина кунти терлё ёсё пурнаслать. Ку ёсё хусалэхсем хушинчи «Моргаушская» строительство организаций хваттер туянас текенсен пай укципе усэ курса вая кёртет. Сапла вара сёне хваттерлэ пулас текенсен ёмёчёсем ситес вәхатрах пурнасланёс.

Хамәр инф.

пластиковые ОКНА
Немецкое качество
6-камерный профиль ПО ЦЕНЕ 3-камерного
скидки до 35%
Офис продаж в здании рынка с.Моргауши
Окна стали дешевле...

БЕТОН, РАСТВОР любых марок.
Тел.: 38-87-78, 8-927-66-88-778.
Песок, ОПГС (гравмасса), щебень.
Тел.: 38-84-40, 8-927-66-88-440.
Доставка миксерами, самосвалами. 39-50.

В Москву и Московскую обл. требуются: фасовщики-упаковщики, грузчики (кондитерские фабрики, молочное производство, снеговая продукция, мясокомбинаты, склады).
Питание, проживание предоставляются.
Вахта 15/15, 20/20, 30/15, 30/30, 60/30.
З/п от 25000 руб. (сдельная). 3-5.
Тел.: 8(8352)23-22-22.

Продаем: доски 25-50 мм (обрезные, необрезные), брус любого сечения, жерди, подтоварник. Изготовим на заказ: срубы, беседки любого размера. Цена договорная, доставка по району бесплатно. Тел.: 8-927-667-28-32, 8-919-679-18-11. 5-5.

СПУТНИКОВЫЕ АНТЕННЫ от 3000 руб.
Установка, гарантия.
Тел.: 8-905-345-77-19. 4-12.

В Москву требуются фасовщики, грузчики. Жилье, питание – бесплатно. З/п 30000 руб. Тел.: 8(8352)36-42-92, 36-42-94. 2-5.

Продаю: гравмассу, щебень, песок, керамзит, бетон, торф, чернозем. С доставкой. Скидки. Тел.: 8-927-668-70-15. 9-13.

Агрофирма «Путь Ильича» (д. Хорной) приглашает на работу: гл. бухгалтера, бухгалтера, ст. повара, водителя на автобус, газозелотростарщика V разряда, трактористов-машинистов, операторов машинного доения, скотников, строителей. Имеется общежитие. Тел.: 62-4-11. ***

Март уйәхёнчэ пәруламалли хура-шурә тынашка сутаптар. Тел.: 8-953-897-91-53. ***

Продаю четырехкомнатную квартиру площадью 74 кв. м. по ул. Заводская, д. 19, кв. 41 в с. Моргауши. Тел.: 8-937-379-14-56. ***

Ёне, вәкәр, пәру, сураһ туянатәп. Тел.: 8-905-343-60-63. 1-10. ***

Март уйәхёнчэ пәруламалли хура-шурә тынашки сутаптар. Тел.: 8-919-664-51-57. ***

Май уйәхёнчэ пәруламалли султаләк сурәри хёрлэ тёлсё тынашки сутаптар. Тел.: 8-937-374-62-86. ***

Прогноз погоды

Местное время	суббота 29 октября				воскресенье 30 октября				понедельник 31 октября				вторник 1 ноября			
	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00	04:00	10:00	16:00	22:00
Облачность %	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁	☁
Осадки мм	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Температура °С	-1	0	+2	+1	+1	+3	+5	+4	+2	+3	+4	+4	+3	+3	+6	+6
Давление мм	757	755	753	750	747	745	745	745	744	743	742	741	740	741	743	745
Влажность %	90	92	84	87	93	99	88	89	94	97	91	89	95	100	94	92
Ветер м/сек	3	3	3	Ю-З 3	3	3	С-З 3	С-З 3	3	3	3	Ю-З 3	Ю-З 3	3	3	С-З 3
Солнце восход/заход		07:53	17:20			07:55	17:17			07:57	17:15			07:59	17:13	
Луна восход/заход фаза		11:38	18:30			12:41	19:34			13:26	20:51			13:56	22:13	

Муркаш районёнчи «Сентеру ялавэ» хаһат
УЧРЕДИТЕЛЬСЕМ:
Чаваш Республикнн Култура, национальноссен ёсёсен, информаци политикнн тата архив ёсён министрствн.
ЧР Култура, национальноссен ёсёсен, информаци политикнн тата архив ёсён министрствн «Муркаш районён «Сентеру ялавэ» хаһат редакциё» автономнн учреждениё.

Тёп редактор А.И. ТИХОНОВ.
АДРЕС: 429530, Чаваш Республикнн, Муркаш ялэ, Мир урамё, 9А сурт.
ТЕЛЕФОНСЕМ: тёп редактор - 62-1-36, яваллэ секретарь - 62-2-82, бухгалтери - 62-1-35, пайсем: общество пурнаса пайё - 62-2-82, экономика тата социалла пурнаса пайё - 62-1-38. Факс: 62-1-36. E-mail: morpress@cbx.ru, redaction@cbx.ru
Сыхану, информаци технологйёсен тата массалла коммуниакнн сферинне пәкса тәракан Федералла службан Чаваш Республикнне – Чаваш Енке ёслекен управленийё 2009 сулхи раштаван 7-мёшёнчэ ПИ ТУ 21-00073 № регистралленё.

Каләпәшэ 1,5 пичет листи.
Ал сыравёсене рецензиемёсё, каялла таварса паясщё, 2 страницаран пысакраххисене йышанмащё.
Реклама пёлтерусен чәнлэхёшен вёсене паракансем яваллэ.
ИЗДАНИ ИНДЕКСЁ: 54822.
Хаһат чавашла юн тата шамат кунсерен тухать.
Номер дедурнайё Белов А.П.
Пичете панә 28.10.2011 с.
Пичете памалли вәхәт: графика – 17 сек. 20 мин., чәннипе – 17 сек. 20 мин.
Заказ Тираж 4362.